

Sygn. akt IV U 493/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

6 marca 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 marca 2024 roku w Sieradzu

odwołania G. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

z 26 września 2023 r. nr (...)

w sprawie G. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o wysokość podstawy wymiaru składek

1. Zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne G. B. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności opodatkowanej według stawki liniowej wynosi 451 113,75 złotych.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na rzecz G. B. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 493/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 26.09.2023r., wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023r. poz. 1230, ze zm.) oraz art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 2561, ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. stwierdził, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności opodatkowanej według stawki liniowej wynosi za 2022r. - 2 802 290,47.

Nie podzielając powyższej decyzji pełnomocnik strony ustanowiony w sprawie złożył odwołanie, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji, umorzenie postępowania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Precyzując stanowisko wskazywał, że podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne powinna wynosić 451.113,75zł., tj. dochód z prowadzonej działalności gospodarczej z pominięciem kwot obejmującej różnice remanentowe (inventaryzacyjne).

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W ocenie ZUS, podana przez płatnika w rocznym rozliczeniu

składki na ubezpieczenie zdrowotne podstawa wymiaru została ustalona nieprawidłowo, poprzez pomniejszenie o różnice remanentowe.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. B. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 1.04.1995r. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) brak jest informacji o zawieszeniu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (**skan wydruku z systemu CEIDG k. 5/akta ZUS**).

W związku z koniecznością ustalenia prawidłowej wysokości rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za 2022 rok z tytułu prowadzenia przez G. B. pozarolniczej działalności gospodarczej, w dniu 9.08.2023r. ZUS wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające (**zawiadomienie o wszczęciu postępowania k. 1-2/akta ZUS**).

W dniu 8.09.2023r., do ZUS wpłynęło oświadczenie wnioskodawcy z którego wynika, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej prowadzi księgi rachunkowe (**oświadczenie k. 17/akta ZUS**).

Po przeanalizowaniu złożonych wyjaśnień Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za 2022 rok została ustalona w zaniżonej wysokości.

Decyzją z 26.09.2023r., wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023r. poz. 1230, ze zm.) oraz art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 2561, ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. stwierdził, że roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności opodatkowanej według stawki liniowej wynosi za 2022r. - 2 802 290,47 (decyzja k. 23-24/akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U.2022.2561), roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018r. - Prawo przedsiębiorców, opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 27, art. 30c lub art. 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 63a, 63b, 152-154 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 24 ust. 1-2b ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Podstawa wymiaru składki w nowej wysokości obowiązuje od 1 lutego danego roku do 31 stycznia roku następnego, zwanego dalej "rokiem składkowym".

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest błędna i wynika z mylnej interpretacji przepisów przez organ rentowy. Przepisy ustawy z 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021r. poz. 1128, ze zm.)

wyraźnie precyzują, jak oblicza się dochód pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej oraz co podlega opodatkowaniu.

Jak stanowi art. 9 ust. 1 cyt. ustawy, opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 25e, art. 29- 30cb, art. 30da-30dh, art. 30e-30g, art. 30j-30p oraz art. 44 ust. 7e i 7f, suma dochodów z wszystkich źródeł przychodów (ust. la).

Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 23o, art. 23u, art. 24- 24b, art. 24c, art. 24e, art. 30ca, art. 30da oraz art. 30f nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów (ust. 2).

Zdaniem Sądu, stanowisko ZUS o zakwestionowaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne wnioskodawcy, która została pomniejszona o różnice remanentowe nie zasługuje na aprobatę. W ocenie Sądu odwołujący dokonał prawidłowego obliczenia dochodu do celów podatkowych, a także do obliczenia należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne. Sąd nie podziela stanowiska ZUS, że dochód będący podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne liczy się inaczej niż dla celów podatkowych.

Jak stanowi art. 81 ust. 1 ustawy z 27.08.2004r., do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018r. - Prawo przedsiębiorców, opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 27, art. 30c lub art. 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 63a, 63b, 152-154 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów; w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem art. 24 ust. 1-2b ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów (ust. 2).

Zakładając racjonalność ustawodawcy, trudno doszukać się przesłanek, które mogłyby różnicować sytuację podatników tylko i wyłącznie ze względu na rodzaj prowadzonych ksiąg podatkowych.

Art. 36 ustawy z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, winien mieć zastosowanie do wszystkich podatników (będących na skali podatkowej albo podatku linowym), bez względu na rodzaj prowadzonych ksiąg podatkowych. Inna interpretacja treści tego przepisu nie ma żadnego uzasadnienia. Gdyby ustawodawca chciał inaczej potraktować podatników ze względu na rodzaj prowadzonych ksiąg podatkowych w zakresie analizowanego problemu, powinien wyraźnie to wskazać w danym przepisie. Samo odesłanie do art. 24 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie jest wystarczające, aby uznać, iż taka interpretacja jest prawidłowa.

Treść art. 36 ustawy z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw wskazuje, iż przy ustalaniu w 2022r. podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie powiększa się

dochodu, o którym mowa w art. 81 ust. 2 i ust. 2c pkt 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, o różnicę określoną w art. 24 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. W przepisie tym wyraźnie odwołano się do treści art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przepisie tym przywołuje się dochody opodatkowane według skali, w oparciu o podatek liniowy oraz inne. Zatem należy, jednoznacznie przyjąć, iż art. 36 ustawy z dnia 9 lutego 2022r., ma zastosowanie do dochodów określonych w art. 81 ust 2 ustawy o oświadczeniach zdrowotnych.

Zakładając racjonalność ustawodawcy, trudno doszukać się przesłanek, które mogłyby różnicować sytuację podatników tylko i wyłącznie ze względu na rodzaj prowadzonych ksiąg podatkowych. Biorąc pod uwagę powyższe oczywistym jest, iż art. 36 ustawy z dnia 9 lutego 2022 . o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, winna mieć zastosowanie do wszystkich podatników (będących na skali podatkowej albo podatku linowym), bez względu na rodzaj prowadzonych ksiąg podatkowych. Inna interpretacja treści tego przepisu nie ma żadnego uzasadnienia. Gdyby ustawodawca chciał inaczej potraktować podatników ze względu na rodzaj prowadzonych ksiąg podatkowych w zakresie analizowanego problemu, powinien wyraźnie to wskazać w danym przepisie. Samo odesłanie do art. 24 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie jest wystarczające, aby uznać, iż taka interpretacja jest prawidłowa.

Zaznaczyć także należy, że w przypadkach wątpliwych, organ - ZUS, powinien kierować się przepisami i zasadami określonymi w ustawie Prawo przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 646). Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., orzeczono jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 1¹kpc w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (pkt 2 wyroku).